

A' ROMAITSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indült BETSÖL Pénteken 5 Oktoberben 1792.

B E T S.

A' Prágai ügy nevezett *Notre Dámk* Fejedelmi
Alszonya *Mária Anna* Auszriai fő Hertzeg
Alszony, Felséges Urunk' nagyobbik testvér hú-
ga, a' jövő tavaszon olly formálog fog Prága fe-
lé indúlni, hogy hivatalának folytatása végett ál-
landóul itt lakjék. A' Felséges Auszriai Udvartól
való esztendei jövedelme 50 ezer forint lészén, a'
mellyhez a' *Tsch* Státusoktól. is 20. ezer forintok
fognak adattatni esztendőnként.

Ugy haljuk, hogy H. *Lichtenstein* ezen napok-
ban egy nagy vadázatot szándékozik *Felspergen*
adni, mellyen Fels. Urunk és Alszonyunk is meg-
fognának jelenni.

N n n n

Meg.

Meg-érkezvén közelebből *Bétsbe Pétersburgból* az az örvendetes hír, hogy a' *Berlini* és *Bétsi* Udvaroknak a' *Frantziák* ellen való Szövetségébe az *Orosz Tsászári Udvar* is egészlíz maga meg-határozásával belé állott, Felséges Urunk is ezen való tellyes meg elégedésének jelentéséül, a' *Bétsben* múlató Orosz Követnek Gr. *Rufanofszky*nak egy Brilliantos arany piklist, az ő Kantzelláriája tagjainak pedig 500 aranyokat ajándékoza. — Az Orosz Tsászárné is ezer fejekből álló Sergének, már készítettnek *Széphán* keresztül a' állások mindenütt a' *Rénus* felé. — A' *Bétsből* ez előtt 4 napokkal Magyar Országra *Nyitra* V. megyébe lé indúlt, még árva *Zsakmin* Regementjének helyébe, a' *Nafszau* *Vasafsai* jöttek *Bétsbe* a' szolgálatra.

A' meg-hólt, de a' muzsikát kedvellők emlékezetében még sokáig élni fogó *Mozárt* helyébe, ama kedves Klavéros *Kotzeluch* tétették 2000 forint esztendei fizetéssel Udvari Kamarás muzsika *Compositorrá*.

Moldova felölli az a' hírünk repüle-bé tegnap *Bétsbe*, hogy a' *Törökök* *Chotzim* városára reménitelenül réa ütven, magokat ennek erőszakoson ismét Uráikká tették. Ezen hír a' jövő posta napig vagy tsupa hazugsággá, vagy bizonyos igazsággá fog válni, és akkor mi is ismét fogunk vele szolgálni.

Hazánk-béli Levélek szóról szóra.

Zalathnáról 4-dik Sept. Egy igen nevezetes, és az Ifjui erköltstelenségnek szomorú következéseit magában foglaló Ujsággal kedveskedem az Urnak: — egy Ifju, régtől fogva mély esmeretséget tartván egy Görög Menyetskével, gyakran járogatott hozzája *inferálni*, *collationirozni*, és más a' féle *Edittiókre*

*ditto*kra; és midőn már a' *Concipiádsra* is majd meg szoktatná, a' Görög Menyeiske Ura meg sokalván a' fok ehhez való *Requisitumokra* naponként Házától ki-menő vagyonokat; egy estve el megy házától, és midőn az alatt a' szokott Manipulatio folya, a' Gazda többed magával az házba be rohánván, az Iró-Déákat *Actumai*val együtt *Fasciculus*-ba jól öfzve köti, és a' Spárga végit az hajának kötésiben meg ragadván, a' Czopját, hüvelyéből kivont kézfivel kerefztül vágja.

Közelebbről ilyen szomorú híre érkezék egy Bétsi jó emberemnek Erdélyből Szebenből. Kedves Barátom! Szomorúan kellették Tenéked meg írnom kedves Nénéd Titt. Prokurátor *Szent Kirdlyiné* Alszöynak nem régiben történt Fátumát; ugyan-is a' Gágyi jó Lakosok között némelyek nem elégedvén meg azzal, hogy ennekelotte kevés Elztendőkkel oda haza nem létiben minden *Clenodiumból*, drága portékáiból, Jofszágról való *Leveleiből* kegyetlenül ki pulztitották, fel prédálták; most közelebből is, a' mult Holgápnak 28 *dikára* viradolag, midőn mindnyájon a' Tselédek mély álomban lettenek; Maga pedig kinos beregségbe sínlódott volna, a' Gonofztévők Csüérének a' Háza felöli való fzegeletét meggyujtották, kéttség kívül oly fel tétellel, hogy minden Gyermekei jelen léven, mindnyájon példáson el törölteffenek; de az Isteni különös Gondviselés azt tselekedte, hogy az nem történt; mert Juliska Hugod kün a' Tornáztba lévén, hamar észre vette, és éietek meg maradásáról providéáltak; de ugyan tsak Tsürök, Istállójak, Pajtájok, Szénájok, és Alsztagjaik hammuvá lettenek.

Irhatom 2 szor Ujjságul azt-is: hogy itten némelyek, azok között H. L. és Cs. öfzve vetett Vállakkal éjjel nappal azon izzadoznak: hogy miképpen nem a' Déák, hanem a' Német nyelv állitathassék meg in *Cameraticis*.

Kolozvár 23. Sept. — Ezen hónapnak 16-dik napján tartaték a' M. Gróf Gubernátor Ur ö Exja házánál estve egy szép múlató társaság, mellynek nevezetebb ékeisége abban állott, hogy ottan mind Musikával, mind ékes énekléssel elegyített kellemetes Kontzert hallatott. E' végre egy néhány énekek valának nyomtatásban készitve Profess. *Bolla Márton* Ur által, és a' mellyek Musikához alkalmaztattak ama' Musikára született *Apolló*, Prof. *Schreier* Ur által. Az énekek szépek, elmések, és a' mostani Ország gyűléséhez alkalmaztattak. A' Nyomtatványok ottan ki osztattak, mellyből imé egyet közlök a' *Kurirral* is. A' Fő éneklő Mester és Igazgató vala maga *Schreier* Ur. A' mellette és velle éneklő kellemetes Músák pedig Gróf *Rhedei Jánosné*, Gróf Ifjú *Bethlen Gergelyné* Ur Alízfzonyok ö Ngok; úgy szintén Gr. *Kemény Anna*, Gr. *Kálnoki Josefa*, és Gr. *Teleki Kristina*, *Kata* és *Juliána* Kis alízfzonyok ö Nságok. Ezek közzül hol tsak egy egyedül, hol ketten egymásnak való meg feleléssel, hol többen, hol pedig mind edgyütt az egész éneklő Kor igen ékes hangzással zengedeznek vala a' sok Halgatóknak gyönyörködtetésekre azzal a' rendel és móddal, melly a' Versekben vala bé-foglalva. Ha örülhet a' Magyar Haza a' Játék-néző helyeknek a' született nyelven már szerentsésen el kezdett fel-nyitásoknak; méltán örülhet a' mesterséges éneklés ilyen szerentsés és magát kedveltető próbájának-is. Tsak a' kezdet is, mely ékes, és sziveket, füleket el-lopó vala! Hát még mit nem ígérhet hamar időn a' gyakorlás? Mely hamar el fiettetheti a' Nemzeti nyelven hangzó élő mulikát e' mesterségben lehető tökéletességig. — 18 dik napján e' folyó hónapnak olvastattak-fel a' Közönséges Gyűlésben Fels. Királyunktól a' tavalyi Ország gyűlésének végezéséből, meg erősfittetett 's le küldött Articulosokra tett *Resolúciók*, alázatos meg-jegzések. Nevezetesen he
sza

szas de tsendes vetélkedésre adott alkalmatosságot az az Articulus, melly vagyon a' Vármegye béli Tisztviselőknék választásáról 's Királyi meg erősítésének módjáról. Az Articulus azt tartja, hogy a' három Vallásokból egyenlő számmal a' Fő Tiszt által candidáltatott 9 személyek között a' Voxnak többségével választott 3 személyek, mindenik Vallásból egy-egy személy a' Fels. Udvarhoz felküldettségnek, mellyek között oltsán az Uralkodó Fejedelem egyet meg erősítsen. Ez a' mód tettett az Ország egy részének; de a' más rész ahoz ragaszkodott, hogy tsak egy küldettség fel meg erősítés végett; t. i. — a' kit a' leg több voks talált. Mindenik Rész a' Leopoldinum Diplomában kereste erősését és sok egyéb okokban, mellyek vagy a' törvényből, vagy a' dolognak természetéből, vagy a' köz jónak hasznából vétettek. Megnem egyezhetvén azért a' közelebb léjendő Ülésre a' F. Fő-Igazgató Tanács igérté maga meg jelenését az Országos Gyűlésben. Melly meg-lévén 20 dik napján ez hónapnak ujjanon e' matéria felvétellett, és leg-alább két órák sok vetélkedésekkel egy más ellen mind a' két rész a' maga okait folytatta, de szép meg-tartozkodással, és minden tsendeséggel, míg végre az a' közép és bátorságos út ki-találtatott, mellyen ez a' dolog a' Fels. Fejedelemnek kegyelmességében ajánltasék. — — A' Székely N. Nemzet ujjabb alázatos könyörgésével sürgette maga sok terhei alól való szabadulásának hathatos és mentől hamarébb a' Fels. Udvar előtt lehető eszközlését az Ország Gyűlésében. Mellyet a' Rendek fel is vévén ujjabb szép könyörgő Levelet indítottanak ugyan akkor mindjárt a' Kegyelmes Fejedelemhez. Anyira ohajtja a' Vármegye béli Nemesség a' Székely Nemzetnek és több Armalistáknak az Adozás aloll való ki-szabadulásoknak el íetését, hogy, a' mint nyilvánjérttem inkább a' sorog eszemben, hogy ha még némelly fontos akadályok miatt e' most hamar meg nem eshet-

eshetnék, inkább a' Vármegyéken és Székeken a' Tiszviselők annak helyében ingyen szolgálai ké-
szek, míg a' jó mód e' végre ki találtatik és ki dol-
goztatik. Oh igaz atyafiúi hűség! Oh szent szándék
és nemes buzgóság! lehetetlen, hogy az ilyen fiúi
hívseget áldás a' menyből ne kövesse. — A' Fejér
V. megyei Szerentsétlen és sok terhes vádak alatt lé-
vő Sz. Pál László eilen való ugy nevezett Lováta
ugyan 18-dik olvastaték fel az Ország Gyűlésében,
meltyben a' külömb külömb féle sok és terhes vá-
daknak elő-számlálása után, Nótán való meg győ-
zettetést kíván vala a' Fiscus, mellyeket a' maga
még is meg rejtethetetlen bátorsággal és minden
változás nélkül el halgatván, közlését kéré velle
minden most ellene kézen lévő Leveleknek a' kö-
vetkezendő ülésig, melly meg is adaték. — Az
időnek nedves járása miatt igen savanyú szürethez
vao reménsége az Erdélyi szőlő hegyek nagy ré-
szenek, de nem csak savanyuhoz, hanem kevés-
hez is. Vető idő pedig nedves jár.

Kis-Kúnsgy. 19. Sept. — A' Kis Kúnsgyból
örömmel irhatom az Urnak: hogy azon Ketület-
nek mostani érdemes Kapitánnya T. Ns Már An-
dás Ur, F. Fejedelmünknek Tsászságra lett sze-
rentés Koronázásának emlékezetét, Felegyháza
Mező városának Templomában ezen hón. 16 dik
napján olly dízelsen és mindeneknek, valakik tsak
jelen voltak örömmire szolgáló módon tartotta,
hogy valójában ki tettzet tsak abból is, melly ele-
ven hűséggel 's hazafiúsággal vieltelsen azon Ur
Királyához, és Hazájához. — En éppen útam-
ban lehettem Szerentsés azon inneplésben részes. A'
nagy számmal öszve gyülekezett áhítatos sok nép-
ségen kívül, ékesítette azt az Districtualis Katonák-
nak, és Hajdúknak szép Uniformisokban és fegy-
verekben a' Templom ajtaja eleiben lett sorban ál-
litása, és azoknak olly hangos, 's egy hallású
Salve lövéseik, mintha, mind válogatott Katonák
's regulárisok lettek volna. — Meg-vendéglette az
után

után azon Ur az helyben lévő Tiszt társait, 's vigan kiáltottak Vivátot Fels. Uruuk egészségiért, és szerentsés Uralkodásáért. — Ezt az Ur tegye ki elevenen a' világ eleibe, hogy másutt-is ezen szép példát a' jó Haza 's Király Hivei kövessék. Mert méltó.

Hallom ezen kívül azon Urtól, hogy a' *Kiss Kúnságban Currens* Levele által mindenütt olly érzékenyen meg hagyta azon Inneplésnek végre vitelet, hogy a' leg kisebb Helységben is meg-fogják azt az Előljárók tartani.

Uj Aradról némelly gyűjtogatásokról tudósítatunk; egy hét alatt mind a' V. megye *Kaszárma* épülete mind az Uraság háza meg gyűjtatott. Ennek meg-vizsgálására *Baró Splényi* fő Ispányunk ő Fxja maga el ment, hogy a' Katonaság részéről való ki rendeltettekkel együtt, a' gyűjtogatókat ki nyomozhassa.

Frantzia Ország.

Gen. *Bolió Válcenciennes* Városa mellett táborozván, és valamely *Ulánus* és *Vadász Sereg* béli osz-tályotskája éppen a' város kö falai alá nyomulván, a' vár fokokon álló Strázsákat el-lövöldözte, melyet a' városban lévő őrző Sergek elszekbe vévén, igen nagy Sereggel ütöttek-ki a' miénkekre, kik is magokat nem kitsiny károkkal kéntelenítettének vizsgálza vonni.

Chalons várossának vidékjeiben, valamint minden más el foglaltatott és már az egyesült Sergeknek őltalma alatt lévő Frantzia vidékekben, olly parantsolatot tétete közelebről a' Pruszszus Király közönségessé, hogy minden városok és faluk a' régi Constitutió szerint való tiszteket és meg nem esküdt Papokat a' magok hivataljokba helyheztesék vizsgálza, és mindenk az ó Constitutió szerint follyanak. Ezeknek tellyesfittésére pedig katonai executió alatt köteleztetnek minden helységek. — A' *Chaloni* Püspök-is, valamint nem régiben a' *Verdün*, hivatalt vett a' Pruszszus Királytól, hogy Püspöki megyéjébe térjen vizsgálza.

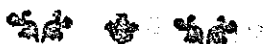
Minek - utánna a' Frantzia Nemzet ujj *Constitutionájának* edgyik Artikulusává tétetett vólt az, hogy ezen Statusban semmi uralkodó Vallásnak helye ne légyen, előre lehetett gyanítani, hogy a' Nemz. Gyűlés több Dekretomokat is fogna olyanokat készíteni, mellyek a' Frantzia Országban ez előtt fenn állott Uralkodó Vallásnak fundamentomival ellenkeznének. A' mi előre gyanítottatott vala, már valójában is meg-történt. Ilyen a' többek között a' *Házosság* és az *Válás* dolga. A' Házosság már most Frantzia Országban tsupa *Civilis Contractus*. Tsak polgári előlljárók előtt köttetetik meg, és a' *Papi bé-szentelés* egészen el-vátoztatott tőlle. Egyik közelebb költ *Kurirunkban* az 126-dik lapon le-vagyon az a' rövid formátska is írva, melly szerint az előlljárók a' házósulandó személyeknek az öfzve kelésre engedelmet adnak.

Egy leg-közelebb költ Dekretoma által meghatározta a' Nemz. Gyűlés az el-válhatást is. Ha valamely férjfi vagy afiszony ember, a' mostani patriótaságot nem kedvelvén, az Országból ki költözött, az illyennek otthon maradott házós társa, minden további várakozás nélkül ujj házóságra léphetik. A' kik egyéb okból kívánnyák az el-válást, azok között így megyen véghez az egész szérimonia: — „Mind a' két fél elé bezéli a' maga ügyét, a' maga rokónyai vagy jobb barátjai közzül háromnak. Ezek azon fognak igyekezni, hogy az egymással egyenetlenkedő házós párt valahogy ismét öfzve békéltethessék. Ha semmire sem mehettének, akkor erről egy bizonyság levelet adnak a' válni akaró személyeknek, a' melly bizonyság levelet egy hivatal béli személy is nevének al-írásával meg-erősített. Ezt a' bizonyság levelet viszi a' házós pár az előlljárókhöz és azoknak bé-mutatván, ez által az egész szér el-válás véghez ment.

Sept. 20-dikára 271 Deputátusok érkeztenek vala meg Párisban a' *Nemzeti Conventre*, és meghatározta vala a' Nemz. Gyűlés, hogy ezek még az nap a' Királyi Kastélyba a' Thuilléria-béli palotába öszve hivattasának. — A' dolgok egyéb aránt még ekkor is úgy folytanak Párisban, a' mint leg-rozszebű lehetett. — 20 ragadozók az útzán fényes nappal az elé 's hátra járókat megtámodván, arany és ezüst tsattyaikat és órájokat, óra lántzokat, ezeknek el ragadozták, az aszszony emberek fülbe valójokat le-szaggatták, úgy hogy némellyiknek még füle is ki hasadott — mind ezeket pedig olly fogás alatt tselekedték, hogy ők ezeket a' Nemzeti kintses kassa számára vészik-el. — A' Minister ezen történetről a' Nemz. Gyűlés előtt panaszolván, azt mondotta, hogy a' közel lévő Strázsák mind ezeket az erőszak tétéleket szemekkel látták, és ezeknek elejét venni még tsak meg sem mozdúltanak, mig e' végre különös parantsolat által nem köteleztetének. — Mind azok a' Királyi és Korona kintsei, mellyek már most Nemzeti nevet nyertének magoknak, még meg nem szűntének prédáltatni. — Közelebből világosságra jött, hogy tsak az az egy *Palloi* nevű Commisárius, a' kire a' Nemz. Gyűlés Aug. 10-dikén a' meg gyúlt *Thuillieriai* Királyi Kastélynak óltását bizta vala, egyedül több kárt tett 300-ezer Livrát érőnél. — Az e' féle történetek után meghatározta a' Nemz. Gyűlés, hogy az ilyen, eddig Királyi és Koronához tartozó, most pedig már Nemzeti jószágoknak nevezetű, Párisban tanáltató dolgok, ezen túl a' Belső Minister gond viselése alá adattasának, 's minden a' ki ezekből valamit elvenni méréssel, tolvainak tartassék, és mint tolvaj meg büntetessék. — Bolondok! hát eddig Dékrétom nélkült minek tartottátok azt, a' ki a' másét, Urának tudása nélkült és akaratja ellen, erővel elragadozta?

Sept. 3 dikától fogva, midőn a' fogjok Párisban minden tömletzekből ki ölettettenek, Septemb. 15 dikéig ismét ugy meg töltenek vala ezen tömletzek, valamint ennek elötte vóltanak. — Tsak a' Párisi előljárók parantsolatjára, sőt tsak a' népnek és némelly magános embereknek jó kedviből közel 500 személyyek hurtzoltattanak vala ismét fogságra. — A' Minister alig végezte el a' Nemz. Gyűlés elötte ezen törvénytelenések felől való panaszszát, a' midőn ismét érkezett az ujj panasz, hogy Sept. 17-dikére viradó étzaka a' Királyi Kints ház fel-prédáltatván, a' drága kövek és gyöngyök belölle el vitettenek. Kettez ugyan a' tolvajok közzül kézbe kerületenek, de a' gyanusokra már nem lehetett réájok akadai.

Ugyan ennek alkalmatóságával panaszolt a' Minister arról is, hogy a' nép között a' féle zúgások hallatnának; hogy a' nép mind azoknak a' Nemzeti Gyűlés tagjainak meg ölését magában meg határozta vólna, valakik a' *La Fayette* vádoztatásának alkalmatóságával az ő meantségére valamit szollottanak. — Utoljára aval végezte bé szavait a' Minister, hogy ha a' Törvények nagyobb erővel nem fognak bé-tölttetni, ugy nem tsak *Páris*, hanem egéizsz Frantzia Ország fel fog fordulni.

A' Frantziák és az ellenek egyesült Sergek között történt tsatákról már egy néhány izben emlékezünk az Auszriai és Pruszszus Sergektől érkezett hírekkel. Ide tézszük a' Frantzia Generálisoknak tulajdon tudósításaikat is, mellyeket ezek ugyan ezen tsatákról a' Nemzeti Gyűléshez bé-küldöttek. — Ezek így kezdődnek. — „

„ *A' Hadi Ministernek 1792-ben Sept. 17-dikén, a' Szabadságnak 4-dik, az Egyenlőségnek pedig 1-50. esztendejében.* „

„ En olyan tudósításokat vettem *Chalons* melől, mellyek bennem bámulást okoztanak. *Lukner* azt

azt írja nekem, hogy tegnap u. m. Sept. 16 dikán estvéli 10 órakor azzal a' tudósítással érkezék egy ülti hozzá, hogy az ellenség a' Frantziákra ütven, egy Bataliont egészízen öszve vagdalt légyen. Egy néhány szempillantásokkal ez után i mét két lovasok érkezének hozzá (*Luknerhez*) alig lehelve, azzal a' hírrel, hogy a' *Dümourier* Sergei egészízen öszve verettetenek légyen, a' melly hírekre, valamint a' lakosok, így szintén a' fegyveres Sergek-is erősen fel háborodtanak. En azonban semmit sem mulatok el, hogy itt a' *Chaloni Lägerben* a' Sergeket jó rendbe szedhessem. „

„ Valójában így vagyon a' dolog — e' képen folytatja *Lukner* tovább *Levelét* — *Dümourier* a' maga táborát *Grádpré* mellől meg indítván, ennek hátulso részét az ellenség meg támotta, és meg-verte. Minden szekeresek, Markotányosok, és a' magok sziveket nadrágokban hordozó más Vitézeink, rész szerint *Sz. Menchoud*, rész szerint pedig *Chulons* felé el futottanak. A' *Dillon*, *Bernonville*, és *Kellermann* Sergei még eddig semmit nem szenvedtenek, és ezeket az ellenség még eddig nem bántotta, melly szerint még elég óltalma vagyon Párisnak az ellenség előtt, és ha a' zabolátlanság, rendetlenség, az előljárókhoz való gyanu, közüllünk ki irtatnak, az Egyenlőség és Szabadság, bizonyoson győzedelemmel fognak meg térni a' Despotismussal és Aristokrátiussal való háboruból, „ — 's több e' félek.

Még vége se lett vala ezen ülésnek, midőn a' Hadi Minister maga személyesen is meg jelenvén a' Nemzeti Gyűlésben, ilyen tudósítását olvasá fel *Gen. Dümouriernek*; — „ Az én Seregnek hátulja ismét rendben vagyon. Az ellenség meg érte azzal, hogy a' tollünk hátra hagyatott nyereséget el takaríthatta, és nem mozdult tovább utánunk. Ebből által lehet látni mi némü iszonyu követkevései vagynak a' vak félelemnek. Ezen történetet — így szoll *Dümourier* — nem lehet tsátá-
nak-is

nak is nevezni, hanem inkább csak egy elszaladásnak, mivel itt nekünk 10 ezer emberünket, csak 15 száz *Austriai* katonák kergették el, a' nélkül, hogy még csak jó móddal ölvé is tsaphattanak volna. Ha az ellenség űzött volna bennünket, az egész táborunk oda lett volna. „ — (ez nem nagy dicsékedés *Moszfziö Dümurier!*) — „ Légyen csak eleségiünk és egyéb hadi készületünk, meg mutatom — mond *Dümurier* — hogy hazám meg maradásáért még jót tudok állani. „ — (Mídn itt olvastatott ezen tudósítás, igen nagy tapsolás vala a' Nemz. Gyűlésben) — „ A' mely Batalionyaink a' magok ágyújikat az ellenség kezébe hagyták, azokat büntetésül mind haza küldöttem. El űztem azokat is, a' kik a' magok fegyvereiket el-hánvván, az ellenség előtt el szaladtanak. Így fogok bánni a' tisztekkel is, a' kik meg érdemlik. Iszonyu példákat fogok tenni. Meg-kell a' tábornak egészen tisztúlni előbb, hogy sem annak illendő hasznát vehetnők. „

Ezek tehát eddig azok a' tudósítások, melyeknek annyival nagyobb hitelt adhatunk, mivel ezt maga a' Frantzia fő Vezér tette a' Nemzeti Gyűléshez, a' ki maga sem átalja meg-vallani, hogy 15 száz *Austriai* katonáink, egy 10 ezer fejből álló Frantzia Serget annyira meg zavartanak és elféleztetnek, hogy az egész Frantzia tábor igen könnyen veszedelemben foroghatott volna miatta. — Meg jegyezhetjük erről a' *Klerfe* alatt lévő 10 vagy 12 ezer fejből álló *Austriai* Sergetséről, hogy ezzel vagynak némelly esmeretes Gránátéros Oltáljaink, 's egyik szárnyán ennek, a' mint haljuk B. *Alvintzi*, a' másikon pedig Gr. *Sztáray* tartozkodnak.

Az edgyesült *Austriai* és *Pruszszus* Sergeknek ilyen fekvések vólt Sept. 12 díke táján, a' midőn a' *Lothringiai* páfzszusokon a' *Campaniai* térségre bényomúlni készültének. Jobb felől feküdt *Klerfe* a' fellyebb nevezett *Austriai* Seregnél *Varenes* tájékán. Ehez vala ragadva bal-felől *Pruszszus* Gen. *Kalkreuth*, ehez ismét bal felől *Prusz.* Gen. *Printz Hohen.*

Hohenlohé, alább ezen balra Hertzeg *Braunsvódig*, ennek bal szárnyát fedezte a' *Thionville* mellől element Fegyvertármester H. *Hohenlohé*. Mind ezeket határozza leg aloll balra a' valami 10-ezer fejből álló *Hafsziai Land Gróf Serge*. — H. *Hohenlohé* még Sept. 13 kán is ezen linéában feküdt *Marne* mellett a' *Mósa* vizének bal partján *Ausztriai Károly* fő Hertzeggel együtt, ki is e' szerint hát nem ment még vizsgálza *Luxemburgba*. — Az *Artésai Gróf Frantzia Émigráns Serge*i is a' *Mosa* vize mellett nyomultanak fel-felé, de csak az egyesült *Sergek* háta megett, és mint egy csak a' hátulról elmaradott *Frantzia* helységekből való tsendességnek óltalmazása végett. — A' *Frantziák* még csak az ő *Hóndriában* feküdt *Sergeket*-is *Gen. Bernünville* vezérlése alatt a' többekhez a' *Cámpániai* térségekre vizsgálza vonták, úgy hogy Sept. 17 dike tályán, *Lukner*, *Kellerman*, *Dümurier*, és *Bernünville*, minden *Sergeiket* öszve foglalva várták itt a' *Braunsvóggi* Hertzeg *Sergeit*. Leg-főbb fel tett tzeljok ezen *Frantzia* *Generálisoknak* az, hogy az egyesült *Sergeket* a' *Chaloni* tér-helyeken belől tellyességgel ne bortsásák.

A' *Nemz. Gyülesnek* ollvan tudósítása érkezett vala Sept. 21 dikére a' tábortól, hogy az ellenség a' *Gen. Dümurier* *Sergére* Sept. 17 dikén reggel másodszor is réá ütött, de keményen vizsgálza verettetett. — (Nékiünk *Bétsben* ezen *Dümurierrel* való második tsatánkról semmi tudósításunk nintsen, és ezért *Sergeinknek* itt esett szerentsétlenségét méltán kétségbe hozzuk.) — A' *Hadi* *Ministernek* a' *Nemzeti Gyülés* előtt közelebb tétetett jelentése szerint már most a' *Gen. Dümurier* *Serge* 70 ezer emberre számláltatik, kik közzül 12 ezerezen lovasok.

Egy 22-dik Septemberi Párisi Levélnek summája: — „ *Gen. Dümurier* mind azoknak a' *Katonáknak*, a' kik a' 14-dikben *Gen. Klerjével* esett tsatában gyalázatosan el-szaladtanak, hajokat levagdal.

vagdaltatta, és köntöseikből ki-vetkeztetve küldötte őket vizsza *Parisba*. A többek között 40 Francia Húzárok is oda hagyták volt ekkor ötéi, és az ellenséghez mentenek vala által, de kevés idővel az után vizsza jöven, prédában mindenik egy-egy lovat hozott magával vizsza. „

„ A' Nemz Gyűlés azzal rekeszté bé ma' maga utolsó ülését, hogy a' *Thionville* béli Komendást Gen. *Wimphent* és az ezen várost őtalmazó Sergeknek minden tagjait betsületes embereknek nevezvén, ilyen szókkal fejezé bé utolsó Dekretomát: *ezek a' betsületes emberek, a' magok kötelességeknek meg feleltének.* „ — „ Őszve gyűlt ugyan ezen második Nemz. Gyűlés még Sept. 21 dikénis, de csak a' végre, hogy ekkor a' *Nemzeti Conventnek* a' maga helyét által adja, a' melly *Conventnek* a' maga helyét által adja, a' melly *Conventnek* tagjai már Sept. 20 dikán a' *Thuilleria* palotájában a' magok biztos leveleiket bé adván, ugyanaltatott vala, hogy az ő számok 271-re réá menne. Ezek tehát akkor mindjárt *Nemzeti Conventet* formálának, és *Pétiont* a' magok *Præfessévé* választák. Az után választának magok között hat Titoknakokat is, kik között vagyon *Brisszabót* és *Condorcet 's a' t.* — kik *Pétionnal* együtt mind nevezetes Jákobiták. „

„ A' Seprején lévő második Nemzeti Gyűlés Sept. 21 dikén tehát utóljára őszve gyűlvén, megjelénének 12 óra tályban a' *N. Conventnek* 12 Deputatúsi-is, kik között egyik meg-szollalván, ezeket mondá a' Nemzeti Gyűlés előtt: — „ *Poigárook!* a' Nemzeti Convent már *Constitúdtatva* vagyon. *Mi ettől annak meg-jelentésere küldöttünk hozzátok, hogy az, ezen a' helyen, üléseinek elkezdése végett meg akar jelenni.* „ — Erre a' Nemz. Gyűlés *Præfesse* röviden azt felelvén: *hogy a' Törvény-hozó testnek ülései bé-vegerődtenek* — a' *N. Gyűlésnek* azonban minden tagjai, valakik az új *Conventnek* tagjaivá választatva nem valának, felalának,

lának, és a' Nemzeti Conventnek elejébe indulnak. „

„ A' Convent tagjai páronként jövének - bé a' gyűlés palotájába, mellynek alkalmatosságával ennek karjaiból, azoknak a' Deputátusoknak nevei, a' kik a' Revolúciónak kezdetétől fogva valami nevezetes tselekedet által magokat másoktól megkülönböztették, a' néző sokaságnak szájában, minden féle magasztaltatások által hangzanak vala. Itt ment *Egyenlőség Uram* - is (*Mozszió Egalité*) a' volt *Orléáni Hertzeg*, egy veres sapkás Deputátussal karon fogva. — — —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Brüsszelből ezt írják 23. Sept. — Az *Albert Hertzeg Sergei Ryffel* vagy *Jille* városát minden nap közelebbről kezdik szorongatni, és az ide takarított sok köfal törő ágyúkról azt lehet itélni, hogy minden órán el-fog ezen városnak ostroma kezdetni. A' Városiak sem mulatnak - el ellenben a' magok óltalmazására semmit - is, igen sok minden féle eleséget takarítottanak bé, és 3 Batalion Nemz. Gárdisták is bé - érkeztenek segítségekre a' városba. A' városhoz közel lévő minden major forma, és az ostromlóknak segítségére szolgálható házak le-rontattanak, a' melly készületekből itt egy véres ostromot várhatunk, — Az ide rukka-

16 Frantzia Hertzeg *Bourbon* Sergének elő vezetőire, *Avángárdájára*, melly 400 fejekből állott, a' *Giveti* Frantziák réá ütöttek 15 százan, és valami 4 órányi kemény ellent állás után az Emigránsokat vilzsa verték.

Ugy haljuk, hogy *Mobözből* is ki-ütöttek a' Frantziák a' mi Sergeinkre: de igen véres fejekkel történek vilzsa a' városba, és ennek alkalmatosságával a' *Mihalovits* Szabad Serge béliek igen megismertették magokat a' Frantziákkal, annyira hogy ezek bajoson fogják többször a' velek való esmerkedést ohajtani.

Tudóftás.

Temesváron. a' *Josef* nevü külső városban, az első uttzának 23-dik száma alatt vagyon egy e-ladó egész telek, mellyen egy 6 szobákból álló égetett téglákból épített ház, Konyha, ahhoz ragasztott tseléd szoba, Kamara, piatze, és ugyan tsak hasonló égetett téglákból épült két istállók tanálatnak. Különös ditséretére szolgálhatnak ezen háznak, annak téglákból ki-rakott Udvara, egy ezen tanálandó jó kút, a' szomszéd felől magóisan felépített tűz ellen való fal, a' padlásán lévő gabonás (*granarium*), gyümölsös-kert, abba tanálató lúgosok, és két *Hóld* földből álló kaszálló. Ezen teleknek ára betsü által 2300 forintokra vagyon határoztatva, mellyet ha valaki meg-vásárolni szándékoznék, jelentse magát *Boznyák Josif* Cameralis Fiscalis Urnál.